

Udskriftsdato: 3. marts 2021

KEN nr 9402 af 07/05/2019 (Gældende)

**Ankestyrelsens principafgørelse 25-19 om merudgifter - tabt
arbejdsfortjeneste - sektoransvar - transport - skole - skolefritidsordning -
sammenligningsgrundlag - samlivsophævelse**

Ministerium: Social- og Indenrigsministeriet

Journalnummer: 18-54807

Ankestyrelsens principafgørelse 25-19 om merudgifter - tabt arbejdsfortjeneste - sektoransvar - transport - skole - skolefritidsordning - sammenligningsgrundlag - samlivsophævelse

Principafgørelsen fastslår

Forældre, der forsørger og passer et barn i hjemmet med nedsat funktionsevne, kan få dækket merudgifter ved forsørgelsen af barnet og tabt arbejdsfortjeneste til pasning af barnet efter serviceloven.

Det er en betingelse, at behovet for dækning af merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne.

Undervisningssektorens ansvar

Det følger af princippet om sektoransvarlighed, at den offentlige sektor, der udbyder en ydelse eller en service, også er ansvarlig for, at den pågældende ydelse er tilgængelig for mennesker med nedsat funktionsevne. Sektoransvarlighedsprincippet er udgangspunktet for afgrænsningen af, i hvilket regi et opgaveområde hører hjemme.

Det betyder, at det er undervisningssektorens ansvar at sørge for, at børn kan komme til og fra skole. Det er derfor ikke et ansvar for den sociale sektor at dække merudgifter, hvis forældrene har udgifter til at følge barnet til og fra skole. Det er heller ikke et ansvar for den sociale sektor at dække tabt arbejdsfortjeneste, hvis forældrene har et indtægtstab forbundet med at følge barnet til og fra skole.

Der kan ikke gives hjælp efter serviceloven til transport til og fra skole

Hjælp til transport af elever til og fra skole, herunder elever med nedsat funktionsevne, er reguleret i folkeskolelovens regler.

Det er alene transport mellem skole og bopælsadressen, der kan gives hjælp til efter folkeskolelovens regler. Der kan ikke gives hjælp til transport mellem skole og en samværsforælders adresse efter folkeskolelovens regler. Folkeskoleloven gør udtømmende op med muligheden for hjælp til transport til og fra skole. Det skyldes, at folkeskoleloven udtrykkeligt angiver, hvornår der skal gives hjælp til transport.

Transport til og fra en heldagsskole, hvor fritidslignende aktiviteter er en integreret del af det samlede undervisningstilbud, er også transport til og fra skole.

Der kan ikke bevilges merudgifter eller tabt arbejdsfortjeneste til transport til og fra skole efter serviceloven.

Der kan gives hjælp efter serviceloven til transport til og fra skolefritidsordning

Hjælp til transport til og fra skolefritidsordning er ikke reguleret i folkeskoleloven, men i befordringsbekendtgørelsen, som ikke udtrykkeligt angiver, hvornår der kan gives hjælp til transport til og fra

skolefritidsordning. Bekendtgørelsen angiver alene, hvornår hjælp til transport undtagelsesvist kan gives efter folkeskolelovens regler. Reglerne i bekendtgørelsen gør derfor ikke udtømmende op med muligheden for at få hjælp til transport til og fra skolefritidsordning.

Hjælpen kan kun gives efter befordringsbekendtgørelsen, hvis transporten kan ske uden etablering af en særskilt transportordning, det vil sige uden merudgift for undervisningssektoren.

Muligheden for at få hjælp til dækning af udgifter til transport efter reglen om nødvendige merudgifter i serviceloven er subsidiær i forhold til muligheden for at få hjælp efter reglerne i anden lovgivning. Det betyder, at det først skal afklares, om der er mulighed for at dække transportudgiften efter befordringsbekendtgørelsens regler.

Kommunen kan ikke give afslag på at give hjælp til dækning af merudgiften til transport med henvisning til, at hjælpen kan dækkes af undervisningssektoren, medmindre det er afklaret, at hjælpen faktisk kan dækkes efter befordringsbekendtgørelsen.

Kommunen skal derfor tage stilling til, om der kan bevilges hjælp af undervisningssektoren.

Forældrene til et barn med nedsat funktionsevne kan herefter få dækket udgiften til transport til og fra skolefritidsordning, i det omfang udgiften overstiger den udgift forældre i samme livssituation har til transport af børn uden funktionsnedsættelser på samme alder.

Hvis der ikke kan gives hjælp til transporten efter reglerne i befordringsbekendtgørelsen kan forældrene til et barn med nedsat funktionsevne have ret til dækning af tabt arbejdsfortjeneste, hvis de øvrige betingelser herfor er opfyldt, herunder at det er en nødvendig følge af barnets funktionsnedsættelse, at forældrene transporterer barnet frem og tilbage, og at forældrene derved har et indtægtstab.

Dækning af merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste, når forældrene ikke bor sammen

Det er ikke usædvanligt, at forældre ophæver samlivet, og at én eller begge forældre i den forbindelse flytter væk fra den tidligere bopæl. Da samlivsophævelser ikke er usædvanlige, kan kommunen ikke give afslag på dækning af merudgiften eller tabt arbejdsfortjeneste til transport med henvisning til, at udgiften er en følge af samlivsophævelsen og ikke barnets funktionsnedsættelse.

Inden for serviceloven gælder der et kompensationsprincip. Det betyder, at forældre til et barn med nedsat funktionsevne så vidt muligt skal kompenseres for udgifter og indtægtstab, der er en følge af barnets funktionsnedsættelse. Forældrene kan ikke kompenseres for udgifter og indtægtstab, som andre forældre med børn på samme alder uden funktionsnedsættelse og i samme livssituation også har. Forældre i samme livssituation er i denne sammenhæng også forældre, der ikke bor sammen.

Derfor kan begge forældre få dækket merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste til transport til og fra skolefritidsordning.

De konkrete sager

I den ene konkrete sag havde en forælder ret til dækning af merudgifter til taxakørsel mellem skolefritidsordningen og sin adresse, som ikke var barnets bopælsadresse. Den udgift, som forælderen ville have haft til transport mellem skolefritidsordningen og sin adresse, hvis barnet ikke havde haft en nedsat funktionsevne, skulle trækkes fra ved beregningen af merudgiften. Ankestyrelsen var dermed ikke enig i, at merudgiften skulle beregnes med udgangspunkt i udgiften til transport mellem skolefritidsordningen og barnets bopælsadresse.

I den anden konkrete sag havde en forælder ikke ret til dækning af tabt arbejdsfortjeneste til at køre barnet til og fra skole. Det skyldes, at det er undervisningssektorens ansvar at give hjælp til transport til og fra skole. Den omstændighed, at der ikke kan gives hjælp efter folkeskoleloven kan ikke begrunde, at der kan gives hjælp efter serviceloven. Ankestyrelsen kan ikke tage stilling til hjælp til transport efter folkeskoleloven.

Baggrund for at behandle sagen principielt

Ankestyrelsen har behandlet sagen principielt. Det har vi gjort for at afklare, om reglerne om befording i folkeskoleloven medfører, at der ikke kan bevilges tabt arbejdsfortjeneste til transport til og fra skole og skolefritidsordning.

Vi ønsker at sammenskrive denne principafgørelse med principafgørelse 32-18, som belyser spørgsmålet om dækning af merudgifter til transport til og fra skole og skolefritidsordning, så vi i en og samme principafgørelse gør op med muligheden for dækning af merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste i relation til transport til og fra skole og skolefritidsordning.

Reglerne

Love og bekendtgørelser

Lov om lov om social service (serviceloven) Lov nr. 573 af den 24. juni 2005, jf. seneste lovbekendtgørelse nr. 1114 af 30. august 2018.

- § 41, stk. 1, 1. pkt., om nødvendige merudgifter
- § 41, stk. 1, 2. pkt., om at udgiften ikke skal kunne dækkes efter anden lovgivning
- § 42, stk. 1, 1. pkt., om at der skal være et indtægtstab
- § 42, stk. 1, 2. pkt., om at der skal være et pasningsbehov

Bekendtgørelse om tilskud til pasning af børn med handicap og langvarig sygdom. Bekendtgørelse nr. 1245 af den 13. november 2017.

- § 1, stk. 5, om at behovet for dækning af merudgifter vurderes i forhold til ikke-handicappede børn på samme alder og i samme livssituation.

Lov om folkeskolen (folkeskoleloven). Lov nr. 509 af 30. juni 1993, jf. seneste lovbekendtgørelse nr. 1510 af den 14. december 2017.

- § 26, stk. 2, om befording af syge elever mellem skole og hjem.

Bekendtgørelse om befordring af elever i folkeskolen (befordringsbekendtgørelsen), bekendtgørelse nr. 688 af den 20. juni 2014.

- § 1, stk. 1, om befordring mellem barnets folkeregisteradresse og skole. –
- § 1, stk. 2, om befordring mellem barnets folkeregisteradresse og skolefritidsordning.

Praksis

Gældende:

Følgende principafgørelser er brugt ved afgørelsen og gælder stadig:

C-11-03:

Ankestyrelsen fandt, at det i henhold til sektoransvarlighedsprincippet påhviler folkeskolen at yde støtte til børn i skole og skolefritidsordning.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at der kan ydes hjælp til tabt arbejdsfortjeneste såfremt det er en nødvendig følge af barnets nedsatte funktionsevne at barnet passes i hjemmet og at det er mest hensigtsmæssigt at der er moderen eller faderen der passer det.

Kasserede:

Følgende principafgørelser er kasserede og gælder ikke længere (historisk):

32-18:

Det følger af princippet om sektoransvarlighed, at den offentlige sektor, der udbyder en ydelse eller en service, også er ansvarlig for, at den pågældende ydelse er tilgængelig for mennesker med nedsat funktionsevne. Sektoransvarlighedsprincippet er udgangspunktet for afgrænsningen af, i hvilket regi et opgaveområde hører hjemme.

Dækningen af transportudgifter til og fra skole er ikke et ansvar for socialsektoren, men derimod undervisningssektorens ansvar.

Praksis er indarbejdet i denne principafgørelse.

Ankestyrelsen har ikke andre principafgørelser på området.

Vejledninger

Vi har også anvendt vejledning om særlig støtte til børn og unge og deres familier, vejledning nr. 9007 af den 7. januar 2014 med seneste ændringer i vejledning nr. 9047 af den 28. januar 2015.

- Pkt. 184 om befordring til dagtilbud.
- Pkt. 185 om befordring til skole.

Den konkrete afgørelse i den første sag

Resultatet er:

- Du har ret til dækning af merudgiften til kørsel mellem din bopæl og barnets skolefritidsordning.

Det betyder, at vi ændrer kommunens afgørelse.

Kommunen skal som følge heraf omberegne merudgiftsydelsen og udbetale dit tilgodehavende. Kommunen kontakter dig.

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at det er en følge af barnets funktionsnedsættelse, at det skal køre i taxa mellem din bopæl og sin skolefritidsordning.

Vi vurderer, at du har ret til dækning af udgiften til taxakørsel fratrukket den udgift, du ville have haft til transport, hvis barnet ikke havde haft en nedsat funktionsevne.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på, at barnet som følge af sin funktionsnedsættelse går i en specialklasse og i skolefritidsordning på skolen.

Vi lægger herefter vægt på, at kommunen dækker merudgiften til taxakørsel mellem barnets bopælsadresse og skolefritidsordningen. Vi lægger på den baggrund til grund, at det er nødvendigt, at transporten foregår i taxa.

Vi lægger også vægt på, at du og barnets mor ikke bor sammen. Barnet har bopæl hos sin mor, som bor i en bydel. Barnet er på samvær hos dig. Du bor i en anden bydel.

Oplysningerne fremgår særligt af kommunens afgørelse og genvurdering samt dine klager.

Om reglerne

Forældre, der forsørger et barn i hjemmet med nedsat funktionsevne, kan få dækket merudgifter ved forøgelsen af barnet efter serviceloven.

Det er en betingelse, at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne og ikke kan dækkes efter andre bestemmelser i serviceloven eller anden lovgivning.

Dækning af udgifter til transport til og fra skolefritidsordning er ikke reguleret i folkeskoleloven, men i befordringsbekendtgørelsen, som ikke udtrykkeligt angiver, hvornår udgifter til transport til og fra skolefritidsordning kan dækkes. Bekendtgørelsen angiver alene, hvornår udgiften til transport undtagelsesvist

kan dækkes efter folkeskolelovens regler. Reglerne i bekendtgørelsen gør derfor ikke udtømmende op med muligheden for at få hjælp til transportudgifter til og fra skolefritidsordning.

Muligheden for at få hjælp til dækning af udgifter til transport efter reglen om nødvendige merudgifter er subsidiær i forhold til muligheden for at få hjælp efter reglerne i anden lovgivning. Det betyder, at det først skal afklares, om der er mulighed for at dække transportudgiften efter befordringsbekendtgørelsens regler.

Det er afgørende for, om udgiften kan dækkes efter befordringsbekendtgørelsen, om transporten kan ske uden etablering af en særskilt transportordning, det vil sige uden merudgift for undervisningssektoren.

Kommunen kan ikke give afslag på at yde hjælp til dækning af merudgiften til transport med henvisning til, at hjælpen kan dækkes af undervisningssektoren, medmindre det er afklaret, at hjælpen faktisk kan dækkes efter befordringsbekendtgørelsen.

Kommunen skal derfor afklare, om der kan bevilges hjælp af undervisningssektoren. Denne afklaring kan eventuelt ske i samarbejde med undervisningssektoren.

Forældrene til et barn med nedsat funktionsevne kan herefter få dækket udgiften til transport til og fra skolefritidsordning, i det omfang udgiften overstiger den udgift forældre i samme livssituation har til transport af børn uden funktionsnedsættelse på samme alder.

Det er ikke usædvanligt, at forældre ophæver samlivet, og at én eller begge forældre i den forbindelse flytter væk fra den tidligere bopæl. Kommunen kan, da samlivsophævelser ikke er usædvanlige, ikke give afslag på dækning af merudgiften til transport med henvisning til, at udgiften er en følge af samlivsophævelsen og ikke barnets funktionsnedsættelse.

Hvis forældrene til et barn med nedsat funktionsevne ikke bor sammen, kan begge forældre få dækket udgiften til transport, i det omfang udgiften overstiger den udgift forældre i samme livssituation har til transport af børn uden funktionsnedsættelser på samme alder. Forældre i samme livssituation er i den sammenhæng også forældre, der ikke bor sammen.

På den baggrund har du ret til dækning af merudgiften til taxakørsel mellem din bopælsadresse og barnets skolefritidsordning.

Det er alene den merudgift, der er en følge af barnets funktionsnedsættelse, du kan få dækket. Merudgiften er derfor udgiften til taxakørsel fratrukket den udgift, som du ville have haft, hvis barnet ikke havde haft en nedsat funktionsevne. Sidstnævnte er udgiften til offentlig transport mellem din bopælsadresse og den skolefritidsordning, som barnet ville have været tilknyttet, hvis det ikke havde haft en nedsat funktionsevne.

Kommunen skal nu omberegne merudgiftsydelsen og udbetale dig dit tilgodehavende. Kommunen kontakter dig.

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.

Den konkrete afgørelse i den anden sag

Resultatet er:

- Du, far, har ikke ret til dækning af tabt arbejdsfortjeneste.

Det betyder, at vi stadfæster kommunens afgørelse, da vi er kommet til samme resultat. Begrundelsen for vores afgørelse er dog en anden end kommunens begrundelse.

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at du, far, ikke har et indtægtstab, der er en følge af barnets funktionsnedsættelse.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på, at du, far, søger om dækning af tabt arbejdsfortjeneste, så du kan aflevere og hente barnet i skolen.

Der er derfor ikke hjemmel til at bevilge tabt arbejdsfortjeneste til transporten.

Oplysningerne fremgår særligt af kommunens afgørelse, jeres klage og kommunens genvurdering.

Om reglerne

Forældre, der forsørger og passer et barn i hjemmet med nedsat funktionsevne, kan få dækket merudgifter ved forsørgelsen af barnet og tabt arbejdsfortjeneste til pasning af barnet efter serviceloven.

Det er en betingelse, at behovet for dækning af merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne.

Det er også en betingelse, at hjælpen ikke kan gives efter reglerne i anden lovgivning.

Det følger af princippet om sektoransvarlighed, at den offentlige sektor, der udbyder en ydelse eller en service, også er ansvarlig for, at den pågældende ydelse er tilgængelig for mennesker med nedsat funktionsevne. Sektoransvarlighedsprincippet er udgangspunktet for afgrænsningen af, i hvilket regi et opgaveområde hører hjemme.

Det betyder at det er undervisningssektorens ansvar at sørge for, at børn kan komme til og fra skole. Det er derfor ikke et ansvar for den sociale sektor, at dække merudgifter, hvis forældrene har udgifter til at følge barnet til og fra skole. Det er heller ikke et ansvar for den sociale sektor at dække tabt arbejdsfortjeneste, hvis forældrene har et indtægtstab forbundet med at følge barnet til og fra skole.

Hjælp til transport af elever til og fra skole, herunder elever med nedsat funktionsevne, er reguleret i folkeskolelovens regler.

Det er alene transport mellem skole og bopælsadressen, der kan gives hjælp til efter folkeskolelovens regler. Der kan ikke gives hjælp til transport mellem skole og en samværsforælders adresse efter folkeskolelovens regler. Folkeskoleloven gør udtømmende op med muligheden for hjælp til transport til og fra skole. Det skyldes, at folkeskoleloven udtrykkeligt angiver, hvornår der skal gives hjælp til transport.

Der kan ikke bevilges merudgifter eller tabt arbejdsfortjeneste til transport til og fra skole efter serviceloven.

På den baggrund har du, far, ikke ret til dækning af tabt arbejdsfortjeneste til at aflevere og hente barnet i skolen.

Vi er opmærksomme på, at du, far, ikke kan få hjælp til solokørsel efter reglerne i folkeskoleloven, da barnet har bopæl hos dig, mor.

Det kan dog ikke begrunde et andet resultat, da reglerne i folkeskoleloven udtømmende regulerer mulighederne for hjælp til transport til og fra skole.

Ankestyrelsen har ikke kompetence til at behandle sager om hjælp til transport til og fra skole efter folkeskoleloven.

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.